

EIB grupės kovos su sukčiavimu politika

Draudžiamo elgesio prevencijos ir atgrasymo nuo jo politika Europos investicijų banko grupės veikloje

EIB grupės kovos su sukčiavimu politika

Draudžiamo elgesio prevencijos ir atgrasymo nuo jo politika Europos investicijų banko grupės veikloje

2021 m. rugpjūčio 5 d.

Vykdydama savo veiklą ar operacijas EIB grupė netoleruos draudžiamo elgesio (t. y. korupcijos, sukčiavimo, sąmokslų susitarimų, prievartavimo, kludymo atlikti tyrimą, vagystės EIB grupės patalpose, netinkamo EIB grupės išteklių ar turto naudojimo, pinigų plovimo ir teroristų finansavimo).

Priimti, vertinti ir, jei reikia, tirti įtarimus dėl draudžiamo elgesio yra kompetentingas Generalinio inspektoriaus tarnybos Tyrimų skyrius¹. Su Generalinio inspektoriaus tarnybos Tyrimų skyriumi galima susisiekti:

- elektroniniu laišku adresu investigations@eib.org;
- telefonu (+352 4379 87441);
- užpildant elektroninę formą EIB svetainėje²;
- laišku³.

Taip pat galima tiesiogiai susisiekti su Europos prokuratūra ir (arba) Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF)⁴.

¹ Pranešimus dėl įtariamo pinigų plovimo ir teroristų finansavimo Generalinio inspektoriaus tarnybos Tyrimų skyrius tiria glaudžiai bendradarbiaudamas su atitinkama EIB grupės atitikties užtikrinimo tarnyba. Visų pirma, remiantis EIB grupės kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu gairėmis, aktualių vertinimų ir tyrimų rezultatais dalijamasi su EIB ir EIF atitikties tarnybų vadovais.

² <http://www.eib.org/about/accountability/anti-fraud/reporting/index.htm>

³ Adresuoti: The Head of the Inspectorate General Investigations Division, European Investment Bank, 100 Bd. Konrad Adenauer, L-2950 Luxembourg.

⁴ Pagal 2017 m. spalio 12 d. Reglamentą (ES) 2017/1939 Europos prokuratūra yra atsakinga už nusikaltimų ES finansiniams interesams tyrimą, baudžiamąjį persekiojimą ir perdavimą kompetentingiems nacionaliniams dalyvaujančių valstybių narių teismams. Daugiau informacijos rasite: <https://www.eppo.europa.eu/>
Pagal 1999 m. balandžio 28 d. Komisijos sprendimą ir Reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 OLAF atlieka administracinius tyrimus, kurių tikslas – apsaugoti ES finansinius interesus, ir gali rekomenduoti ES institucijoms, įstaigoms, organams ir agentūroms ir atitinkamų valstybių narių kompetentingoms institucijoms imtis drausminių, administracinių, finansinių ir teisminių veiksmų. Daugiau informacijos rasite: https://ec.europa.eu/anti-fraud/home_lt

EIB grupės kovos su sukčiavimu politika

© Europos investicijų bankas, 2021.

Visos teisės saugomos.

Visus klausimus apie teises ir licencijas siųsti adresu publications@eib.org.

Daugiau informacijos apie EIB veiklą rasite mūsų interneto svetainėje www.eib.org. Be to, galite kreiptis info@eib.org.

Išleido Europos investicijų bankas.

Spausdinta ant FSC® popieriaus.

Turinys

1	Preambulė	2
2	Pagrindiniai principai	3
3	Apibrėžtys	3
4	Politikos taikymo sritis	5
5	Draudžiamo elgesio prevencijos ir atgrasymo nuo jo priemonės	5
A.	Bendrieji principai	5
B.	Priemonės, taikomos per visą operacijos ciklą	6
a)	Operacijos vertinimas ir sąžiningumo išsamus patikrinimas	6
b)	Finansavimo susitarimai	6
c)	EIB projektų viešiesiems pirkimams taikomos priemonės	7
d)	Operacijų įgyvendinimo stebėseną	8
C.	EIB grupės išdo ir skolinimosi veiklos priemonės	8
D.	Vidaus viešiesiems pirkimams ir techninei pagalbai taikomos priemonės	9
E.	Operacinės rizikos valdymui taikomos priemonės	9
F.	EIB grupės valdymo organų nariams ir darbuotojams taikomos priemonės	9
G.	EIB grupės taikomos taisomosios priemonės	10
a)	Sutartyje numatytos taisomosios priemonės	10
b)	Projekto viešųjų pirkimų taisomosios priemonės.....	10
c)	Vidaus viešųjų pirkimų ir techninės pagalbos sutartyse numatytos taisomosios priemonės	10
d)	EIB grupės draudimo dalyvauti operacijoje tvarka	11
e)	EIB grupės valdymo organų nariams ir darbuotojams taikomos taisomosios priemonės.....	11
6	Draudžiamo elgesio nustatymo priemonės	11
A.	Nustatymas dėl pareigos pranešti apie draudžiamą elgesį	11
a)	EIB grupės valdymo organų narių ir darbuotojų pareiga pranešti apie draudžiamą elgesį.....	11
b)	Su operacijomis susijusių šalių pareiga pranešti apie draudžiamą elgesį.....	12
c)	Pranešimo būdai.....	12
d)	Nepriklausoma skundų nagrinėjimo tvarka.....	12
e)	Skundų teikėjų apsauga.....	13
B.	Prevencinis draudžiamo elgesio nustatymas	13
7	Tyrimų vykdymo principai	14
A.	Įgaliojimas atlikti tyrimus	14
B.	Nepriklausomumas	14
C.	Profesiniai standartai	15
D.	Generalinio inspektoriaus tarnybos Tyrimų skyriaus, Europos prokuratūros ir OLAF prieiga prie informacijos	15
E.	Konfidencialumas	15
F.	EIB grupės valdymo organų narių ir darbuotojų teisės	16
8	Duomenų apsauga	16
9	Perdavimai ir pagalba kitoms įstaigoms	17
A.	Nacionalinės institucijos	17
B.	Tarptautinės organizacijos	17
10	Baigiamosios nuostatos	17

1 Preambulė

1. Šiuo dokumentu nustatoma Europos investicijų banko (EIB arba Bankas) ir Europos investicijų fondo (EIF arba Fondas), toliau – EIB grupė, politika vykdant korupcijos, sukčiavimo, sąmoksliskų susitarimų, prievartavimo, kliudymo atlikti tyrimą, vagystės EIB grupės patalpose, netinkamo EIB grupės išteklių ar turto naudojimo, pinigų plovimo ir teroristų finansavimo (bendrai – draudžiamo elgesio) prevenciją ir atgrasymą nuo šių veiksmų EIB grupės veikloje. Juo pakeičiama 2013 m. rugsėjo 17 d. EIB kovos su sukčiavimu politika ir 2015 m. kovo 9 d. EIF kovos su sukčiavimu politika.
2. EIB grupės kovos su sukčiavimu politikos ir EIB grupės įgaliojimų vykdyti tyrimus teisinis pagrindas:
 - i) Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 325 straipsnis;
 - ii) EIB statuto 18 straipsnis ir EIF statuto 2 ir 28 straipsniai;
 - iii) 2018 m. liepos 18 d. Reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046;
 - iv) 2004 m. liepos 27 d. EIB valdytojų tarybos sprendimas dėl EIB bendradarbiavimo su OLAF.
3. Romos sutartimi įsteigtas EIB yra Europos Sąjungos (ES) finansavimo institucija. EIF buvo įsteigtas 1994 m. kaip ES (tada – Europos Bendrijų) organas EIB valdytojų tarybos sprendimu, iš dalies pakeitus EIB statutą. EIB ir EIF veikia pagal ES teisinę sistemą ir yra saistomi atitinkamai EIB ir EIF statutų.
4. EIB grupė įsipareigojusi užtikrinti, kad jos finansavimas būtų naudojamas pagal numatytą paskirtį. Šiuo atžvilgiu EIB grupė stengiasi užtikrinti, kad jos veikloje ir operacijose draudžiamo elgesio nebūtų.
5. Taigi, EIB grupė vykdydys draudžiamo elgesio prevenciją, stengsis atgrasyti nuo jo ir, jei tokio elgesio pasitaikytų, laiku ir operatyviai imsis priemonių, kad užkirstų jam kelią. Šiuo tikslu taip pat turi būti patvirtintos tyrimo procedūros.
6. Kaip ES institucijos, EIB ir EIF privalo apsaugoti Europos Sąjungos finansinius interesus ir įgyvendinti veiksmingas kovos su sukčiavimu ir bet kokia kita neteisėta veikla, darančia poveikį ES finansiniams interesams, priemones. To siekdama EIB grupė remiasi išsamia politikos sistema, įskaitant šį dokumentą. EIB taip pat taiko geriausią bankininkystės praktiką, numatytą EIB statute⁵. Kaip nustatyta EIF statute, Fondas veikia remdamasis tvirtais bankininkystės arba kitais tvirtais komerciniais principais ir laikydamasis taikomos praktikos⁶.
7. Siekdama suderinti savo politiką ir procedūras su tarptautine praktika, EIB grupė laikosi principų, įtvirtintų: i) Jungtinių Tautų konvencijoje prieš korupciją⁷; ii) Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos konvencijoje dėl kovos su užsienio valstybių pareigūnų papirkinėjimu tarptautiniuose verslo sandoriuose⁸; iii) Europos Tarybos baudžiamosios teisės konvencijoje dėl korupcijos⁹; iv) Finansinių veiksmų darbo grupės rekomendacijose¹⁰ ir v) Tarptautinių finansų įstaigų (TFI) kovos su korupcija darbo grupės susitarime dėl bendrų nuostatų¹¹.
8. Generalinio inspektoriaus tarnybos Tyrimų skyrius yra pagrindinis padalinys, veikiantis EIB grupės interesais šios grupės politikos tikslais.

⁵ EIB statuto 12.1 straipsnis, https://www.eib.org/attachments/general/statute/eib_statute_2020_03_01_en.pdf

⁶ EIF statuto 2.3 straipsnis, https://www.eif.org/news_centre/publications/statutes.htm

⁷ http://www.unodc.org/documents/treaties/UNCAC/Publications/Convention/08-50026_E.pdf

⁸ <http://www.oecd.org/daf/anti-bribery/oecdantibriberyconvention.htm>

⁹ <http://conventions.coe.int/Treaty/en/Treaties/Html/173.htm>

¹⁰ <http://www.fatf-gafi.org/topics/fatfrecommendations/>

¹¹ <http://www.eib.org/about/documents/ifi-anti-corruption-task-force-uniform-framework.htm>

2 Pagrindiniai principai

9. EIB grupės valdymo organų nariai ir darbuotojai, operacijų susijusios šalys ir kiti partneriai (kaip jie apibrėžti 13 dalyje) vykdydami bet kokią EIB grupės veiklą turi išlaikyti aukščiausią sąžiningumo ir efektyvumo lygį. Savo veikloje EIB grupė netoleruos draudžiamo elgesio.
10. i) Apie bet kokius įtarimus dėl draudžiamo elgesio reikia nedelsiant pranešti Generalinio inspektoriaus tarnybos Tyrimų skyriui, kad jis tą elgesį įvertintų. Jei nustatoma, kad tai svarbu, įtarimai kruopščiai ir sąžiningai ištiriami. Nustačius draudžiamo elgesio atvejus, pažeidėjams turi būti skiriamos sankcijos pagal taikomą politiką ir procedūras, be to, turi būti imamasi tinkamų teisinių veiksmų siekiant susigrąžinti neteisėtai panaudotas lėšas;
 - ii) EIB grupė per Generalinio inspektoriaus tarnybos Tyrimų skyrių tiria pranešimus dėl įtariamo draudžiamo elgesio, susijusio su EIB grupe;
 - iii) Generalinio inspektoriaus tarnybos Tyrimų skyrius glaudžiai bendradarbiauja su OLAF¹²;
 - iv) EIB grupė per Generalinio inspektoriaus tarnybos Tyrimų skyrių teikia paramą ir pagalbą Europos prokuratūros tyrimams ir baudžiamajam persekiojimui remiantis lojalaus bendradarbiavimo principu¹³.

3 Apibrėžtys

11. Vykdam šią politiką, draudžiamu elgesiu laikoma korupcija, sukčiavimas, prievartavimas, sąmoksliški susitarimai, vagystė EIB grupės patalpose, kliudymas atlikti tyrimą, netinkamas EIB grupės išteklių ar turto naudojimas, pinigų plovimas ir terorizmo finansavimas. Jie apibrėžiami taip¹⁴:
 - a) **Korupcija** – tai bet kokio vertingo daikto siūlymas, davimas, gavimas arba tiesioginis ar netiesioginis skatinimas tokius veiksmus atlikti, turint tikslą netinkamai paveikti kitos šalies elgesį.
 - b) **Sukčiavimas** – tai bet koks veiksmas ar neveikimas, įskaitant klaidingos informacijos pateikimą, dėl kurio sąmoningai ar dėl neatsargumo klaidinama arba bandoma suklaidinti kitą šalį, turint tikslą gauti finansinės ar kitokios naudos arba išvengti įsipareigojimo vykdymo¹⁵.
 - c) **Prievartavimas** – tai veikla, kuria kenkiama ar daroma žala arba dėl kurios gali būti, tiesiogiai ar netiesiogiai, pakenkta ar padaryta žala kitai šaliai ar kitos šalies turtui, turint tikslą netinkamai paveikti kitos šalies elgesį.
 - d) **Sąmoksliškas susitarimas** – tai dviejų ar daugiau šalių susitarimas siekti netinkamo tikslo, įskaitant tikslą netinkamai paveikti kitos šalies elgesį.

¹² Išsamios Generalinio inspektoriaus tarnybos Tyrimų skyriaus ir OLAF bendradarbiavimo nuostatos išdėstytos OLAF, EIB ir EIF administraciniame susitarime.

¹³ Išsamios Generalinio inspektoriaus tarnybos Tyrimų skyriaus ir Europos prokuratūros bendradarbiavimo nuostatos išdėstytos Europos prokuratūros, EIB ir EIF darbiniam susitarime.

¹⁴ Apibrėžtys, pateiktos a–d punktuose, paimtos iš dokumento „Vienoda prevencijos ir kovos su sukčiavimu ir korupcija sistema“ (*Uniform Framework for Preventing and Combating Fraud and Corruption*), dėl kurio 2006 m. rugsėjis susitarė septynių didžiausių tarptautinių finansų įstaigų, tarp jų EIB, vadovai (žr. 11 išnašą).

¹⁵ Tai gali būti ir mokestinis sukčiavimas, darantis poveikį EIB grupės operacijoms ir (arba) EIB ar ES finansiniams interesams.

- e) **Vagystė EIB grupės patalpose** – tai kitai šaliai priklausančio turto pasisavinimas EIB grupės patalpose^{16, 17}.
- f) **Kliudymo veikla**¹⁸ – tai a) tyrimui svarbių įrodymų naikinimas, klastojimas, keitimas ar slėpimas arba klaidingų pareiškimų teikimas tyrėjams siekiant trukdyti tyrimui; b) grasinimu, įžeidimu ar bauginimu daromas poveikis bet kuriai šaliai siekiant neleisti jai atskleisti turimų žinių tyrimą dominančiais klausimais ar tęsti tyrimo arba c) veiksmai, kuriais siekiama iš esmės trukdyti EIB grupei įgyvendinti jos sutartinę teisę atlikti auditą ar susipažinti su informacija.
- g) **Netinkamas EIB grupės išteklių ar turto naudojimas** – tai bet kokia nelegali sąmoningai ar dėl neatsargumo vykdoma veikla naudojant EIB grupės išteklius ar turtą.

Pinigų plovimas ir teroristų finansavimas apibrėžti ES direktyvose¹⁹ dėl finansų sistemos apsaugos nuo jos panaudojimo pinigų plovimui ir teroristų finansavimui su kartkartėmis padaromais pakeitimais ir papildymais:

- h) Pinigų plovimas yra:
 - i) turto konversija arba perdavimas, žinant, kad šis turtas yra gautas iš nusikalstamos veiklos arba dalyvaujant tokioje veikloje, siekiant nuslėpti arba užmaskuoti neteisėtą turto kilmę arba siekiant padėti kokiam nors asmeniui, kuris dalyvauja nusikalstamoje veikloje, išvengti teisinių savo veiksmų pasekmių;
 - ii) turto tikrojo pobūdžio, šaltinio, vietos, disponavimo, judėjimo, teisių ar nuosavybės teisių į turtą slėpimas arba užmaskavimas, žinant, kad šis turtas yra gautas iš nusikalstamos veiklos arba dalyvaujant tokioje veikloje;
 - iii) turto įsigijimas, turėjimas arba naudojimas, gavimo metu žinant, kad jis gautas iš nusikalstamos veiklos arba dalyvaujant tokioje veikloje;
 - iv) dalyvavimas, padėjimas, pasikėsinimas įvykdyti ir kurstymas, raginimas, parama ir patarimai vykdant bet kurį iš pirmesniuose punktuose minimų veiksmų.
- i) Teroristų finansavimu laikomas lėšų skyrimas arba surinkimas bet kokiais būdais, tiesiogiai ar netiesiogiai, siekiant jas visas arba iš dalies panaudoti (arba žinant, kad jos bus panaudotos) vykdant nusikaltimus arba prisidedant prie bet kurios iš nusikalstamų veikų, nurodytų 2017 m. kovo 15 d. Direktyvos (ES) 2017/541 dėl kovos su terorizmu 3–10 straipsniuose. Jeigu teroristų finansavimas susijęs su nusikalstamomis veikomis, nurodytomis Direktyvos (ES) 2017/541 3, 4 ir 9 straipsniuose, nebūtina, kad lėšos iš tiesų būtų panaudotos, visiškai ar iš dalies, vykdant nusikaltimus arba prisidedant prie bet kurios iš tų nusikalstamų veikų; taip pat nebūtina, kad pažeidėjas žinotų, kurioms konkrečioms nusikalstamoms veikoms lėšos turėtų būti panaudotos.

12. Šioje politikoje operacijos paprastai reiškia EIB projektus ir EIF sandorius ir neapima EIB grupės išdo ir skolinimosi operacijų, kurios vadinamos sandoriais.

¹⁶ Šioje apibrėžtyje išorės biurai taip pat laikomi EIB grupės patalpomis. Jei yra kokių nors požymių, kad vidinę vagystę padarė asmuo, kuriam taikomas EIB grupės darbuotojų elgesio kodeksas, Generalinio inspektoriaus tarnybos Tyrimų skyrius glaudžiai bendradarbiaus su atitinkama EIB grupės atitikties užtikrinimo tarnyba.

¹⁷ Ši apibrėžtis netaikoma EIB grupės operacijoms ir su jomis susijusiems susitarimams.

¹⁸ Kliudymo veiklos apibrėžtis apima teises, kurias bet kuri ES kompetentinga įstaiga, ypač OLAF ir Europos prokuratūra, gali turėti dėl bet kurių su EIB grupe susijusių operacijų ar veiklos pagal įstatymus, reglamentus ar sutartis arba pagal bet kokius susitarimus, kuriuos EIB ar EIF sudarė tokiems įstatymams, reglamentams ar sutartims įgyvendinti.

¹⁹ 2015 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/849 dėl finansų sistemos naudojimo pinigų plovimui ar teroristų finansavimui prevencijos su kartkartėmis padaromais pakeitimais ir papildymais.

4 Politikos taikymo sritis

13. Ši politika taikoma visoms EIB grupės operacijoms ir visai veiklai, įskaitant ir EIB grupės vardu vykdomas ir (arba) EIB grupės finansuojamas operacijas naudojant trečiųjų šalių išteklius, vidaus viešuosius pirkimus ir techninę pagalbą. Šios politikos taikymas EIB grupės vardu vykdomoms ir (arba) EIB grupės finansuojamoms operacijoms naudojant trečiųjų šalių išteklius (įskaitant ES finansuojamą veiklą) nedaro poveikio papildomiems reikalavimams, kylantiems iš EIB grupės įgaliojimų. Politika taikoma šiems asmenims ir subjektams:
- a) EIB ir EIF direktorių valdybų, EIB audito komiteto²⁰, EIF audito valdybos²¹, EIB valdymo komiteto nariams, EIF vykdomajam direktoriui ir vykdomojo direktoriaus pavaduotojui, EIB grupės darbuotojams, asmenims, laikinai komandiruotiems dirbti EIB grupėje iš savo administracijos, stažuotojams, vasarą dirbantiems studentams, asmenims, EIB grupės pasamdytiems dirbti išorės biure ir įdarbintiems pagal vietos teisės aktus, ir konsultantams, nepriklausomai nuo jų pareigų, rango ar stažo (toliau šiame dokumente vadinami EIB grupės valdymo organų nariais ir darbuotojais);
 - b) paskolų gavėjams, operacijų iniciatoriams, finansiniams tarpininkams ar kitiems pagrindiniams partneriams, gaunantiems naudos iš EIB grupės finansavimo, garantijos ar investicinės operacijos, rangovams, subrangovams, konsultantams, tiekėjams, naudos gavėjams (jei būtų toks atvejis), konkursų dalyviams ir apskritai su EIB grupės finansavimo veikla susijusiems fiziniams ar juridiniams asmenims (toliau šiame dokumente vadinami su operacijomis susijusiomis šalimis);
 - c) konkursų dalyviams, rangovams, tiekėjams, paslaugų teikėjams ir kitiems fiziniams ar juridiniams asmenims, kuriuos EIB grupė samdo savo sąskaita, ir jų subrangovams, jei tokių yra;
 - d) visoms kitoms sandorių šalims ir kitiems asmenims, per kuriuos EIB grupė veikia leisdamas skolos vertybinius popierius ar vykdydama kitokią išdo veiklą (c ir d punktuose nurodyti subjektai kartu šiame dokumente vadinami kitais EIB grupės partneriais).

5 Draudžiamo elgesio prevencijos ir atgrasymo nuo jo priemonės

A. Bendrieji principai

14. Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 325 straipsnyje nustatyta:
„Sąjunga ir valstybės narės Sąjungos finansiniams interesams kenkiančiam sukčiavimui ir kitoms neteisėtoms veikoms priešinas taikydamos pagal šį straipsnį nustatytinas priemonės, kurių paskirtis yra atgrasinti ir užtikrinti veiksmingą apsaugą valstybėse narėse ir Sąjungos institucijose, įstaigose ir organuose.“

²⁰ Šios politikos taikymas EIB audito komiteto nariams turi būti patvirtintas EIB valdytojų tarybos sprendimu.

²¹ Šios politikos taikymas EIF audito valdybos nariams turi būti patvirtintas EIF visuotinio susirinkimo sprendimu.

Be to, EIB statute²² nurodyta, jog Bankas užtikrina, kad jo lėšos būtų naudojamos kiek įmanoma racionaliau Sąjungos interesais. EIF statute²³ nurodyta, kad Fondas padeda siekti ES tikslų, taigi Fondo operacijų sąlygos turi derėti su atitinkama ES politika.

15. Atitinkamai EIB grupė įgyvendina keletą priemonių, kuriomis siekiama užkirsti kelią draudžiamam elgesiui ir su juo kovoti. Visų pirma EIB grupės operacijų sąlygos turi užtikrinti veiksmingą apsaugą ir atgrasymą nuo draudžiamo elgesio.

B. Priemonės, taikomos per visą operacijos ciklą

a) Operacijos vertinimas ir sąžiningumo išsamus patikrinimas

16. EIB grupės kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu gairėse²⁴ nustatyti pagrindiniai kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu, „Pažink savo klientą“ ir sąžiningumo išsamaus patikrinimo principai, taikytini vykdant visą EIB grupės veiklą. Ypač EIB grupė stengiasi taikyti partnerių išsamaus patikrinimo priemones, naudodama rizika pagrįstus metodus, kur aktualu, atsižvelgdama į partnerio tipą, verslo santykius, produktus ar sandorius ir valstybę, kurioje vykdoma veikla.
17. EIB grupė taiko politikos gaires ir priemones operacijų vertinimui siekdama nustatyti ir sumažinti riziką, kad EIB grupės finansavimo ir investavimo operacijos bus netinkamai panaudotos tikslinei veiklai²⁵. Šios politikos gairės ir priemonės aprašytos EIB grupės silpnai reguliuojamų, neskaidrių ir nebendradarbiaujančių jurisdikcijų ir gero mokesčių valdymo politikoje (EIB grupės NBJ politika)²⁶.
18. Operacijos vertinimo procese EIB grupės operacijų padaliniai yra pirmoji apsaugos linija užkertant kelią ir nustatant draudžiamą elgesį ir tikslinę veiklą EIB grupės operacijose, nes jie yra susipažinę su potencialiomis EIB grupės operacijų susijusiomis šalimis ir žino aplinkybes, kuriomis operacija bus įgyvendinama.

b) Finansavimo susitarimai

19. Į EIB grupės finansavimo susitarimus turi būti įtraukiamos tinkamos nuostatos dėl draudžiamo elgesio prevencijos ir atgrasymo nuo jo.
20. Visų pirma šiuose susitarimuose, priklausomai nuo finansavimo produkto tipo ir taikomos teisinės sistemos, turi būti nustatomos tinkamos sutartinės sąlygos šiais klausimais:
 - i) Banko ar Fondo (priklausomai nuo situacijos), taip pat kitų kompetentingų ES institucijų ir organų teisės tikrinti informaciją ir susipažinti su ja;
 - ii) reikalavimas tvarkyti buhalterinę apskaitą ir registrus;
 - iii) atitiktis taikomiems įstatymams;

²² <https://www.eib.org/en/infocentre/publications/all/statute.htm>

²³ http://www.eif.org/news_centre/publications/statutes.htm

²⁴ <https://www.eib.org/en/publications/eib-group-anti-money-laundering-policy-and-combating-finance-of-terrorism-framework>

²⁵ Tikslinė veikla apibrėžta EIB grupės silpnai reguliuojamų, neskaidrių ir nebendradarbiaujančių jurisdikcijų ir gero mokesčių valdymo politikoje.

²⁶ EIB grupės NBJ politika, <https://www.eib.org/en/infocentre/publications/all/eib-policy-towards-weakly-regulated-non-transparent-and-uncooperative-jurisdictions.htm>

- iv) įsipareigojimas pranešti apie draudžiamą elgesį, susijusį su operacija;
- v) taisomosios priemonės, nurodytos G skyriaus a ir b skirsniuose.

c) EIB projektų viešiesiems pirkimams taikomos priemonės

- 21. EIB viešųjų pirkimų vadove nustatytos projektų viešųjų pirkimų skaidrumą ir sąžiningumą užtikrinančios sutartinės sąlygos.

Skolinimo operacijos Europos Sąjungoje

- 22. Europos Sąjungos valstybės narės, kurioms EIB teikia paskolas, yra priėmusios teisės aktus, kuriais siekiama užtikrinti skaidrumą ir sąžiningumą (taip pat viešųjų pirkimų vykdymo), konkrečiai direktyvas 2014/25/ES, 2014/24/ES, 2014/23/ES, 89/665/EEB ir 92/13/EEB su kartkartėmis padaromais pakeitimais ir papildymais.
- 23. EIB finansuojamų ES projektų viešųjų pirkimų vykdymas turi atitikti pirmiau minėtas direktyvas (ta dalimi, kuria jos taikytinos) ir kitas EIB viešųjų pirkimų vadove nustatytas taisykles.
- 24. Todėl Bankas privalo, kiek būtina tikrinant atitiktį taikomiems ES teisės aktams ir, jei būtų toks atvejis, remiantis SESV 325 straipsniu, atlikti visus tyrimus ir imtis visų reikiamų prevencijos ir atgrasymo nuo draudžiamo elgesio EIB veikloje priemonių ir tai darydamas užtikrinti racionalų Banko lėšų panaudojimą Sąjungos interesais.

Skolinimo operacijos už Europos Sąjungos ribų

- 25. Europos Sąjungai nepriklausančiose valstybėse, kuriose ES viešųjų pirkimų direktyvos netaikomos, Bankas vis tiek reikalauja, kad pagrindinių šių direktyvų principų būtų laikomasi, atlikus būtinus procedūrinius pakeitimus.
- 26. Todėl EIB įgyvendino keletą reikšmingų priemonių, siekdamas užtikrinti, kad pagal jas taikomi apsaugos standartai ir prevencijos bei atgrasymo nuo draudžiamo elgesio priemonės būtų tokios pačios kaip ir ES. Jos aprašytos toliau.
- 27. EIB viešųjų pirkimų vadove nustatyta bendra finansavimo operacijų už ES ribų taisyklė – reikalavimas, kad atitinkami konkurso dalyviai, rangovai, tiekėjai, konsultantai pateiktų projekto iniciatoriui sąžiningumo deklaraciją, įskaitant pareiškimą, kad, kiek jiems žinoma, jie, taip pat bendros įmonės partneriai, agentai arba subrangovai, jei tokių yra, veikia jų vardu tinkamai įgalioti arba jiems žinant arba sutinkant, arba jiems padedant ir nevykdė ir nevykdys jokios draudžiamos veiklos, susijusios su konkurso procesu ar sutarties vykdymu.
- 28. Sąžiningumo deklaracija apima ir rangovų bei konkurso dalyvių įsipareigojimus teikti informaciją dėl draudžiamo elgesio ir dėl su konkurso procesu ar sutarties vykdymu susijusių komisinių, piniginių dovanų ar mokesčių mokėjimo, suteikti patikrinimų teisę ir saugoti dokumentus.

d) Operacijų įgyvendinimo stebėseną

29. Operacijų stebėsenos, kurią vykdo EIB grupės operacijų tarnybų darbuotojai, pasirašius atitinkamą susitarimą (susitarimus), tikslas – užtikrinti, kad EIB grupės finansuojama operacija būtų įgyvendinama taip, kaip planuota, ir kad bet kokia atsirandanti rizika būtų nustatyta ir tinkamai valdoma.
30. EIB grupės kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu gairėse nustatyti kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu, „Pažink savo klientą“ ir išsamaus sąžiningumo patikrinimo principai vykdant visą EIB grupės veiklą.
31. Operacijos įgyvendinimo procese EIB grupės operacijų padaliniai yra pirmoji apsaugos linija užkertant kelią ir nustatant draudžiamą elgesį EIB grupės operacijose, nes jie turi informacijos apie šalį, susijusias su EIB grupės operacija, ir aplinkybes, kuriomis operacija bus įgyvendinama.
32. Apie visus reikšmingus sąžiningumo ir atitikties problemų atvejus nedelsiant pranešama pagal taikomą EIB grupės politiką ir procedūras, įskaitant šią politiką. Susirūpinimą keliantys atvejai prireikus perduodami EIB grupės valdymo organams, kad jie priimtų sprendimus dėl tinkamų veiksmų kartu su konkrečiomis rekomendacijomis dėl galimų taisomųjų ir rizikos mažinimo veiksmų, jei jų yra.

C. EIB grupės išdo ir skolinimosi veiklos priemonės

33. EIB grupė įdiegė draudžiamo elgesio prevencijos ir atgrasymo nuo jo priemones vykdant išdo ir skolinimosi veiklą ir priemones, kuriomis siekiama nustatyti ir sumažinti riziką, kad EIB grupės sandoriai bus netinkamai panaudoti tikslinei veiklai²⁷, įskaitant trečiųjų šalių vardu vykdomą išdo veiklą:
 - a) vykdoma išdo ir skolinimosi veiklos partnerių išsamaus patikrinimo procedūra pagal EIB grupės kovos su pinigų plovimu ir terorizmo finansavimu gaires ir EIB grupės NBJ politiką;
 - b) sandoriai vykdomi pagal nustatytas atitinkamos srities gerosios bankininkystės praktikos taisykles;
 - c) sandoriai vykdomi su nepriekaištingos reputacijos partneriais, naudojančiais griežtas atitikties priemones. Šie partneriai yra tinkamai patvirtinami ir nuolat stebimi;
 - d) sandoriai (pavyzdžiui, su kainos nustatymu susiję aspektai) dokumentuojami, aktualūs telefono pokalbiai įrašomi, sandorių su kiekvienu partneriu apimtis atidžiai stebima, pagal vidaus kontrolės sistemą yra įdiegtos kontrolės priemonės, o su sandoriais susijusius veiksmus reguliariai tikrina vidaus ir nepriklausomi auditoriai;
 - e) valdant portfelio investicijas, vertinamas pelningumo rodikliais, visos iš sandorio šalių, su kuriomis konsultuojamasi vykdant sandorį, gautos kainos registruojamos ir saugomos, kad būtų galima patikslinti ateityje;
 - f) iš rinkos išperkant EIB grupės skolos vertybinius popierius kainos nustatomos pagal vidaus pervedimo kainą ir EIB grupė veikia tik atvirkštinių sandorių principu, o ne aktyviai kaupia turimas skolos vertybinių popierių pozicijas, kad galėtų juos išpirkti;
 - g) EIB grupė užtikrina griežtą tiesioginio ir netiesioginio administravimo padalinių užduočių atskyrimą, pirmosios grandies priežiūros procedūras ir nepriklausomą kainų nustatymo sąlygų patikrinimą.

²⁷ Tikslinė veikla apibrėžta EIB grupės silpnai reguliuojamų, neskaidrių ir nebendradarbiaujančių jurisdikcijų ir gero mokesčių valdymo politikoje.

D. Vidaus viešiesiems pirkimams ir techninei pagalbai taikomos priemonės

34. EIB vidaus ir techninės pagalbos viešųjų pirkimų vadove²⁸ ir EIF viešųjų pirkimų vadove²⁹ nustatytos vidaus viešųjų pirkimų skaidrumą ir sąžiningumą užtikrinančios sutartinės sąlygos.
35. Visų pirma, šalia taikomų draudimo dalyvauti viešuosiuose pirkimuose sprendimų³⁰, EIB grupė neleidžia savo vidaus ir techninės pagalbos viešųjų pirkimų procedūrose dalyvauti tiems konkurso dalyviams (ar jų administracijos, vadovybės ar priežiūros organų nariams), kuriems taikomi kurie nors iš Direktyvos 2014/24/ES 57 straipsnyje nurodytų pašalinimo pagrindų. Be kita ko, pašalinimo pagrindai apima galutinius teismo nuosprendžius už sukčiavimą, korupciją, pinigų plovimą ar teroristų finansavimą, taip pat nustatytus sunkaus profesinio nusižengimo arba rimto faktų iškraipymo atvejus.

E. Operacinės rizikos valdymui taikomos priemonės

36. EIB grupė taiko patikimą operacinės rizikos valdymo praktiką, už kurią atsako Grupės vyriausiasis rizikos pareigūnas ir kuri atitinka atitinkamų ES teisės aktų ir Bazelio bankų priežiūros komiteto principus³¹. Tai apima priemones, kuriomis siekiama nustatyti, įvertinti, sumažinti ir stebėti operacinę riziką. Apie operacinę riziką, keliančią įtarimų dėl draudžiamo elgesio ir (arba) bet kokios kitos neteisėtos veiklos, turinčios įtakos ES finansiniams interesams, nedelsiant pranešama pagal taikomą EIB grupės politiką ir procedūras, įskaitant šią politiką.

F. EIB grupės valdymo organų nariams ir darbuotojams taikomos priemonės

37. EIB grupės valdymo organų nariai ir darbuotojai privalo laikytis jiems taikomuose etikos kodeksuose³² nustatytų elgesio ir etikos standartų, įskaitant susijusius su draudžiamu elgesiu.
38. Pagal Sąžiningumo politiką ir atitikties chartiją³³ EIB grupės valdymo organų nariai ir darbuotojai turi laikytis visų vidaus taisyklių ir nuostatų, įskaitant taikomus įstatymus ir reglamentus.
39. Dėl rizikos susidurti su draudžiamu elgesiu EIB grupės valdymo organų nariams ir darbuotojams organizuojami informuotumo apie draudžiamą elgesį mokymai.

²⁸ [EIB paslaugų, prekių, darbų ir koncesijų viešųjų pirkimų vadovas.](#)

²⁹ [EIF paslaugų, prekių ir darbų viešųjų pirkimų politika.](#)

³⁰ Draudimo dalyvauti viešuosiuose pirkimuose sprendimai priimami pagal EIB draudimo dalyvauti politiką: <http://www.eib.org/infocentre/publications/all/exclusion-policy.htm>

³¹ Operacinė rizika yra nuostolių rizika, kylanti iš netinkamų ar nesėkmingų vidaus procesų, žmonių ir sistemų arba dėl išorės įvykių.

³² EIB darbuotojų etikos kodekso nuostatos taikomos ir rangovams bei konsultantams pagal jų sutarčių sąlygas.

³³ http://www.eib.org/attachments/general/occo_charter_en.pdf ir https://www.eif.org/news_centre/publications/compliance-charter.htm

G. EIB grupės taikomos taisomosios priemonės

40. EIB grupė pasilieka teisę imtis veiksmų, susijusių su bet kokiais šios politikos pažeidimais, įskaitant, bet neapsiribojant, teisę imtis taisomųjų priemonių pagal bet kurią taikytiną teisinę ir sutartinę sistemą. Tai apima, jei reikia ir įmanoma, EIB grupės skiriamos finansinės paramos nutraukimą.

a) Sutartyje numatytos taisomosios priemonės

41. EIB grupės finansavimo susitarimai apima tinkamas taisomąsias priemones tiems atvejams, jei reikėtų priimti sprendimą dėl tam tikrų įsipareigojimų, prisiimtų pagal šiuos susitarimus, pažeidimų. Šios taisomosios priemonės priklauso nuo finansinio produkto tipo ir taikytinos teisinės sistemos ir gali būti, pavyzdžiui, galimybė laikinai sustabdyti mokėjimus arba reikalauti grąžinti paskolą ar jos dalį anksčiau laiko.
42. Be to, kada tik reikės, EIB grupė imsis teisinių priemonių netinkamai panaudotoms lėšoms išieškoti.

b) Projekto viešųjų pirkimų taisomosios priemonės

43. Jei pagal reikiamus standartus nustatoma, kad kuri nors su operacija susijusi šalis vykdė draudžiamą veiką vykstant viešiesiems pirkimams arba įgyvendinant EIB finansuojamą arba ateityje finansuotiną sutartį, Bankas gali taikyti jam priimtinas draudžiamo elgesio pasekmių taisymo priemones.
44. Remiantis taikomais ES viešųjų pirkimų teisės aktais³⁴ projekto iniciatorius draudžia dalyvauti Europos Sąjungoje vykdomose operacijose bet kokiems konkurso dalyviams, jei žino apie priimtą galutinį teismo sprendimą dėl jų dalyvavimo nusikalstamoje organizacijoje, korupcijos, sukčiavimo, pinigų plovimo ar teroristų finansavimo, tam tikrą laiką, kurio trukmė priklauso nuo pažeidimo sunkumo.
45. Ne Europos Sąjungoje vykdomose operacijose³⁵ Bankas gali atsisakyti patvirtinti, kad neprieštarauja sudaryti sutartį, ir (arba) gali taikyti sutartyje numatytas taisomąsias priemones, pavyzdžiui, laikinai sustabdyti ir nutraukti viešųjų pirkimų procedūrą, išskyrus atvejus, kai projekto iniciatorius išsprendžia draudžiamo elgesio klausimą Bankui priimtinu būdu, pavyzdžiui, paskelbia su operacija susijusią šalį netinkama sutarčiai sudaryti.

c) Vidaus viešųjų pirkimų ir techninės pagalbos sutartyse numatytos taisomosios priemonės

46. EIB grupės vidaus viešųjų pirkimų ir techninės pagalbos sutartyse numatytos tinkamos taisomosios priemonės, įskaitant atitinkamas sustabdymo, nutraukimo ir pakeitimo nuostatas, susijusias su draudžiamu elgesiu.

³⁴ Direktyvos 2014/24/ES 57 straipsnio 1 dalis ir Direktyvos 2014/25/ES 80 straipsnio 1 dalis ir 90 straipsnio b punktas.

³⁵ Sutartys, kurioms taikoma išankstinė peržiūra.

d) EIB grupės draudimo dalyvauti operacijoje tvarka

47. Fiziniam ar juridiniam asmeniui, kuris, kaip nustatyta, užsiėmė draudžiama veika, gali būti uždrausta dalyvauti EIB ir EIF operacijose ir veikloje, taikant EIB ir EIF draudimo dalyvauti politikų nuostatas ir procedūras³⁶. EIB ir EIF kartu vykdo viena kitos pagal savo atitinkamą draudimo dalyvauti politiką priimtus sprendimus dėl draudimo dalyvauti operacijose.
48. EIB ir EIF gali derybomis siekti susitarimo su fizinais ar juridiniais asmenimis, kurie įtariamai užsiėmė draudžiama veika. Tokiomis derybomis gali būti visiškai ar iš dalies sutarta dėl jiems iškeltų kaltinimų, remiantis sąlygomis, išdėstytomis taikos sutartyje, sudarytoje tarp atitinkamai Banko arba Fondo ir dalyvaujančios šalies (šalių).

e) EIB grupės valdymo organų nariams ir darbuotojams taikomos taisomosios priemonės

49. Jei tam tikras EIB grupės valdymo organo narys ar darbuotojas pažeidžia atitinkamas taisykles, jam gali būti taikomos drausminės nuobaudos ar kitos lygiavertės priemonės pagal taisykles, taikomas atitinkamai valdymo organų nariams ir darbuotojams, ir gali būti iškelta byla.
50. Banko pirmininkas arba Fondo vykdomasis direktorius priima sprendimą dėl tinkamų, nusižengimą atitinkančių drausminių nuobaudų ar kitų lygiaverčių priemonių pagal taikomas EIB ar EIF tarnybos nuostatas, atsižvelgdamas į nusižengimo sunkumą ir visas sunkinančias ir (arba) lengvinančias aplinkybes.
51. Jei tvirtinama, kad su nusižengimu yra susijęs EIB grupės valdymo organų narys, Banko pirmininkas arba Fondo direktorių valdybos pirmininkas, arba, jei tinkama, Etikos ir atitikties komitetas ar Valdytojų tarybos pirmininkas, arba, jei tinkama, Banko audito komitetas ar Fondo audito valdyba, praneša EIB grupės atsakingam organui. Generalinis inspektorius gali tiesiogiai kreiptis į EIB etikos ir atitikties komitetą³⁷.
52. Bet koks sprendimas panaikinti imunitetą dėl vidaus tyrimo priimamas pagal Protokolą dėl Europos Sąjungos privilegijų ir imunitetų³⁸.

6 Draudžiamo elgesio nustatymo priemonės

A. Nustatymas dėl pareigos pranešti apie draudžiamą elgesį

a) EIB grupės valdymo organų narių ir darbuotojų pareiga pranešti apie draudžiamą elgesį

53. EIB grupės valdymo organų nariai ir darbuotojai privalo pranešti apie bet kokį įtariamą draudžiamą elgesį iš karto, kai tik apie jį sužino. EIB grupės informavimo apie pažeidimus politika – išsami

³⁶ <http://www.eib.org/infocentre/publications/all/exclusion-policy.htm>

³⁷ Žr. atitinkamas EIB ir EIF statutų ir procedūrinių taisyklių nuostatas.

³⁸ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:12006E/PRO/36:LT:HTML>

sistema, sukurta, kad darbuotojai ir kiti asmenys, teikiantys EIB grupei paslaugas, galėtų pranešti apie pažeidimus ir, be kita ko, apie įtariamą draudžiamą elgesį.

54. Jei EIB grupės valdymo organų narių ar darbuotojų pranešimas nepatenka į šios politikos taikymo sritį, Generalinio inspektoriaus tarnybos Tyrimų skyrius gali pranešimą perduoti bet kuriam kompetentingam organui, laikydamasis taikomų konfidencialumo ir duomenų apsaugos nuostatų. Tokiu atveju EIB grupės valdymo organų nariai ar darbuotojai yra tinkamai informuojami.

b) Su operacijomis susijusių šalių pareiga pranešti apie draudžiamą elgesį

55. Su finansavimo susitarimais susijusios šalys privalo pranešti EIB grupei visus faktus ar informaciją apie įtariamą draudžiamą elgesį, susijusį su EIB grupės operacijomis.
56. Pagal sąžiningumo deklaraciją konkurso dalyviai, rangovai, subrangovai, tiekėjai ir konsultantai privalo pranešti projekto iniciatoriui apie bet kokį draudžiamą elgesio atvejį, kurį pastebi bet kuris jų organizacijos asmuo, atsakingas už atitikties sąžiningumo deklaracijai užtikrinimą.

c) Pranešimo būdai

57. Visi EIB grupės valdymo organų narių ir darbuotojų, su operacijomis susijusių šalių, kitų partnerių arba visuomenės (įskaitant pilietinę visuomenę) pranešimai dėl įtariamo draudžiamo elgesio laikantis šios politikos turėtų būti perduodami Generalinio inspektoriaus tarnybos Tyrimų skyriui. Jis patvirtins gavęs tokį pranešimą. Pranešimą galima pateikti:
- laišku³⁹;
 - elektroniniu laišku adresu investigations@eib.org;
 - užpildant elektroninę formą EIB svetainėje⁴⁰;
 - telefonu (+352 4379 87441)⁴¹.

Informacija apie įtariamą draudžiamą elgesį gali būti pateikiama ir tiesiogiai Europos prokuratūrai ir (arba) Europos kovos su sukčiavimu tarnybai (OLAF). Kaip kreiptis į Europos prokuratūrą, nurodyta <https://www.eppo.europa.eu/>, o į OLAF – http://ec.europa.eu/anti_fraud/contacts/index_lt.htm.

d) Nepriklausoma skundų nagrinėjimo tvarka

58. Bet kuris fizinis ar juridinis asmuo, įtariantis, kad EIB grupėje dėl jos sprendimų, veiksmų ir (arba) neveikimo galėjo būti netinkamo administravimo atvejis, gali pateikti skundą pagal EIB grupės skundų nagrinėjimo tvarką⁴². Pagal šią tvarką nenagrinėjami įtarimai dėl draudžiamo elgesio. Jei

³⁹ Adresuoti: The Head of the Inspectorate General Investigations Division, European Investment Bank, 100 Bd. Konrad Adenauer, L-2950 Luxembourg.

⁴⁰ <http://www.eib.org/infocentre/anti-fraud-form.htm>

⁴¹ Tam tikrais atvejais verslo partneriai taip pat gali kreiptis į įprastus kontaktinius asmenis EIB grupėje, kad jie padėtų susisiekti su Generalinio inspektoriaus tarnybos Tyrimų skyriumi.

⁴² Netinkamas administravimas reiškia prastą arba netinkamą administracinių pareigų vykdymą. Taip atsitinka, jei EIB grupė elgiasi ne taip, kaip reikalaujama pagal taikomus teisės aktus ir (arba) nustatytą politiką, standartus ir procedūras, nesilaiko gero administravimo principų ar pažeidžia žmogaus teises. Europos ombudsmeno nustatyti netinkamo

atliekant tyrimą pagal EIB grupės skundų nagrinėjimo tvarką paaiškėja, kad įtarimai susiję su draudžiamu elgesiu, atitinkama skundo dalis perduodama Generalinio inspektoriaus tarnybos Tyrimų skyriui.

59. Bet kuris asmuo ar jų grupė taip pat gali skųsti EIB sprendimą dėl projekto viešųjų pirkimų proceso atitikties EIB viešųjų pirkimų vadovo nuostatomis pateikdami skundą Projektų viešųjų pirkimų komitetui⁴³. Projekto viešųjų pirkimų procese kylantys skundai, susiję su draudžiamu elgesiu, turėtų būti siunčiami tiesiogiai Generalinio inspektoriaus tarnybos Tyrimų skyriui.

e) Skundų teikėjų apsauga

60. Visi pranešimai dėl draudžiamo elgesio EIB grupėje laikomi griežtai konfidencialiais (pagal 74–76 dalis), juos galima teikti anonimiškai.
61. EIB grupės informavimo apie pažeidimus politikoje nustatytos kitos nuostatos, susijusios su EIB grupės darbuotojų, EIB valdymo komiteto, EIF vykdomojo direktoriaus ir vykdomojo direktoriaus pavaduotojo ir bet kurio kito EIB grupei paslaugas teikiančio asmens pranešimais dėl įtariamo draudžiamo elgesio, visų pirma nuostatos dėl EIB grupės teikiamos apsaugos.

B. Prevencinis draudžiamo elgesio nustatymas

62. Generalinio inspektoriaus tarnybos Tyrimų skyrius gali atlikti bet kurios EIB grupės operacijos ar veiklos prevencinę sąžiningumo patikrą. Jos tikslas:
- i) padėti vykdyti draudžiamo elgesio prevenciją ir jį aptikti ankstyvajame etape;
 - ii) nustatyti, ar sutartys buvo įgyvendinamos laikantis jų sąlygų;
 - iii) įsitikinti, kad EIB grupės lėšos buvo panaudotos numatytam tikslui (tikslams);
 - iv) teikti rekomendacijas dėl politikos, procedūrų ir kontrolės priemonių gerinimo, kad būtų mažiau galimybių atlikti draudžiamo elgesio veiksmus dabar vykdomose ir būsimose operacijose ir veikloje.
63. Operacijas ir veiklą, kurioms taikoma prevencinė sąžiningumo patikra, Generalinio inspektoriaus tarnybos Tyrimų skyrius atrenka savarankiškai, išsamiai įvertinęs riziką. Operacijos ir veikla, atrinktos prevencinei sąžiningumo patikrai, nuodugniai patikrinamos siekiant pastebėti galimus draudžiamo elgesio požymius.

administravimo pavyzdžiai: administraciniai pažeidimai, nesąžiningumas, diskriminacija, piktnaudžiavimas galiomis, neatsakymas į užklausas, atsisakymas teikti informaciją, nebūtinai delsimas. Netinkamas administravimas taip pat gali būti susijęs su EIB grupės veiklos socialiniu poveikiu ir poveikiu aplinkai, su projektų ciklą reglamentuojančia politika ir kitomis EIB taikomos politikos rūšimis. Daugiau informacijos – EIB svetainėje: <https://www.eib.org/en/about/accountability/complaints/index.htm>.

⁴³ <https://www.eib.org/en/infocentre/publications/all/guide-to-procurement.htm>

7 Tyrimų vykdymo principai⁴⁴

A. Įgaliojimas atlikti tyrimus

64. Generalinio inspektoriaus tarnyba, per savo Tyrimų skyrių glaudžiai ir visiškai skaidriai bendradarbiaudama su Europos prokuratūra ir OLAF, yra atsakinga už:
- a) pranešimų apie įtariamą draudžiamą elgesį vykdant EIB grupės operacijas ir veiklą arba įtariamą draudžiamą elgesį, susijusį su valdymo organų nariais ir darbuotojais, priėmimą;
 - b) tokių atvejų vertinimą ir tyrimą ir tiesioginį bendradarbiavimą su OLAF⁴⁵ ir Europos prokuratūra⁴⁶ siekiant padėti joms atlikti tyrimus;
 - c) savo išvadų ir rekomendacijų perdavimą EIB pirmininkui, EIF vykdomajam direktoriui, OLAF, Europos prokuratūrai, EIB etikos ir atitikties komitetui, EIB audito komitetui, EIF audito valdybai ir pagal reikalą bet kuriam iš EIB grupės darbuotojų⁴⁷.
65. Atlikdama vidaus tyrimus dėl su EIB grupės valdymo organų nariais ir darbuotojais susijusių įtarimų, kurių baigtis gali būti drausminė ar baudžiamoji byla, OLAF prašo, išskyrus atvejus, kai mano, kad tai pakenktų tyrimui, pagalbos iš Generalinio inspektoriaus tarnybos Tyrimų skyriaus. Jei konkrečioje situacijoje reikia imtis skubių veiksmų, Generalinio inspektoriaus tarnybos Tyrimų skyrius gali, pasikonsultavęs su OLAF, imtis visų tyrimui reikiamų priemonių, visų pirma išsaugoti įrodymus.

B. Nepriklausomumas

66. Generalinio inspektoriaus tarnybos Tyrimų skyrius savo pareigas vykdo visiškai nepriklausomai. Nepažeisdamas EIB grupės įsipareigojimo nedelsiant pranešti apie įtariamo sukčiavimo, korupcijos ir kitos nelegalios veiklos, darančios įtakos Sąjungos finansiniams interesams, atvejus OLAF ir Europos prokuratūrai ir nepažeidžiant OLAF bei Europos prokuratūrai suteiktų įgaliojimų⁴⁸, pagal atitinkamas tyrimo procedūras Generalinio inspektoriaus tarnybos Tyrimų skyriaus vadovas turi visus įgaliojimus pradėti, vykdyti, užbaigti ir teikti ataskaitą apie bet kokį tyrimą pagal savo įgaliojimų ribas, iš anksto nepranešęs jokiai kitam fiziniam ar juridiniam asmeniui, be jo sutikimo ar kišimosi.

⁴⁴ Šioje dalyje nustatomos draudžiamo elgesio tyrimų procedūros, kurias vykdo Generalinio inspektoriaus tarnybos Tyrimų skyrius, laikydamasis 2017 m. spalio 12 d. Tarybos reglamento (ES) 2017/1939, kuriuo įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas Europos prokuratūros įsteigimo srityje, Reglamento (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų, 2003 m. liepos 10 d. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimo *Europos Komisija / EIB* (byla C-15/00) ir 2004 m. liepos 27 d. Valdytojų tarybos sprendimo dėl EIB bendradarbiavimo su OLAF.

⁴⁵ Išsamios Generalinio inspektoriaus tarnybos Tyrimų skyriaus ir OLAF bendradarbiavimo nuostatos išdėstytos OLAF, EIB ir EIF 2016 m. kovo 31 d. administraciniame susitarime.

⁴⁶ Išsamios Generalinio inspektoriaus tarnybos Tyrimų skyriaus ir Europos prokuratūros bendradarbiavimo nuostatos išdėstytos Europos prokuratūros, EIB ir EIF darbiname susitarime. Jei Europos prokuratūra vykdo baudžiamosios bylos tyrimą pagal Europos prokuratūros reglamentą, EIB grupės Tyrimų skyrius nesiima aktyvių tų pačių faktų tyrimo veiksmų, išskyrus atvejus, kai to reikalauja Europos prokuratūra.

⁴⁷ Generalinis inspektorius savo išvadas apie EIB valdymo organų narių draudžiamą elgesį taip pat gali tiesiogiai perduoti EIB etikos ir atitikties komitetui.

⁴⁸ Perduodamas atvejo nagrinėjimą Europos prokuratūrai, Generalinio inspektoriaus tarnybos Tyrimų skyrius vadovaujasi darbo susitarimu tarp Europos prokuratūros, EIB ir EIF. Žr. 46 išnašą.

C. Profesiniai standartai

67. Visi Generalinio inspektoriaus tarnybos Tyrimų skyriaus atliekami tyrimai yra teisingi ir nešališki, atliekami gerbiant visų susijusių fizinių ar juridinių asmenų teises. Visiems asmenims, kurie įtariamai nusižengę, taikoma nekaltumo prezumpcija. Visi tyrime dalyvaujantys asmenys (nesvarbu, ar jų atžvilgiu atliekamas tyrimas, ar jie yra tyrėjai) turėtų žinoti savo teises ir pareigas ir siekti, kad jų būtų laikomasi.
68. Konkrečiai šie tyrimai bus vykdomi laikantis atitinkamai EIB ar EIF Generalinio inspektoriaus tarnybos Tyrimų skyriaus tyrimų vykdymo tvarkos (Tyrimų tvarka).

D. Generalinio inspektoriaus tarnybos Tyrimų skyriaus, Europos prokuratūros ir OLAF prieiga prie informacijos

69. EIB grupės valdymo organų nariai ir darbuotojai privalo bendradarbiauti su Generalinio inspektoriaus tarnybos Tyrimų skyriumi, Europos prokuratūra ir OLAF nedelsdami, visapusiškai ir veiksmingai, tokiu būdu, kokį nurodo atitinkamai Generalinio inspektoriaus tarnybos Tyrimų skyrius, Europos prokuratūra ar OLAF, pavyzdžiui, atsakyti į atitinkamus klausimus ir pateikti reikalaujamą informaciją ir įrašus⁴⁹.
70. Pagal savo įgaliojimus Generalinio inspektoriaus tarnybos Tyrimų skyrius, Europos prokuratūra ir OLAF turi visišką prieigą prie visų reikiamų EIB grupės darbuotojų, informacijos, dokumentų ir duomenų, įskaitant elektroninius duomenis, pagal taikomas procedūras, įskaitant, kai reikia, duomenų apsaugos procedūras ir duomenų apsaugos pareigūno dalyvavimą.
71. Pagal savo įgaliojimus Generalinio inspektoriaus tarnybos Tyrimų skyrius, Europos prokuratūra ir OLAF turi teisę tikrinti ir kopijuoti reikiamas su operacijomis susijusių šalių arba kitų partnerių apskaitos knygas ir įrašus, kaip tinkama.
72. Bankas ir Fondas, kartu arba atskirai, gali pasirašyti susitarimo memorandumą su teisėsaugos organais ar kitomis panašiomis organizacijomis, kad padėtų keistis informacija abi šalys dominančiais atvejais dėl įtariamo draudžiamo elgesio, jei laikomasi taikomų teisinių, duomenų apsaugos ir konfidencialumo sistemų nuostatų.
73. Bankas ar Fondas taip pat gali kreiptis dėl dalyvavimo kaip *partie civile* (ar prašyti panašaus statuso, kuris gali būti suteiktas pagal taikytiną teisę) teisiniuose procesuose, vykstančiuose pagal jo tyrimus, kai laikoma, kad tai atitiktų Banko ar Fondo interesus, ypač siekiant kuo geriau pasinaudoti Banko ar Fondo turima informacija ir įrodymais dėl įtariamo draudžiamo elgesio.

E. Konfidencialumas

74. Remiantis EIB grupės taisyklėmis dėl prieigos prie informacijos, visa per tyrimą surinkta ir parengta informacija ir dokumentai, kurie dar nebuvo viešai paskelbti, traktuojami kaip griežtai konfidencialūs ir atskleidžiami tik pagal teisinio pobūdžio įpareigojimą arba teismo nutartį.

⁴⁹ Šis straipsnis nepažeidžia EIB ir EIF tarnybos nuostatuose nustatyto reikalavimo tam tikrais atvejais prašyti išankstinio leidimo duoti parodymus.

Surinktos informacijos konfidencialumas turi būti gerbiamas ir dėl suinteresuotųjų asmenų interesų, ir dėl tyrimo neliečiamumo.

75. Tyrimo metu turi būti ypač gerbiamas subjekto, liudininkų ir informantų tapatybės konfidencialumas, jei tai neprieštaraus tyrimo interesams.
76. Generalinio inspektoriaus tarnybos Tyrimų skyrius tokią informaciją ir dokumentus pateikia raštu tik tiems fiziniams ar juridiniams asmenims, kurie turi teisę ją gauti, arba tiems, kuriems ją reikia žinoti.

F. EIB grupės valdymo organų narių ir darbuotojų teisės

77. EIB grupės valdymo organų narys ar darbuotojas, dėl kurio atliekamas tyrimas, turi teisę į tinkamą teisinį procesą, visų pirma teisę būti informuojamas apie tai kuo anksčiau, išskyrus atvejus, kai nustatoma, kad toks informavimas pakenktų tyrimui. Šios politikos nuostatos, tyrimų procedūros ir taikytini duomenų apsaugos teisės aktai yra valdymo organų narių ir darbuotojų teisių užtikrinimo tyrimo metu pagrindas.
78. Bet koku atveju EIB grupės valdymo organų nariui ar darbuotojui, dėl kurio atliekamas tyrimas, pranešama apie įtarimus arba įrodymus prieš jį ir suteikiama galimybė pasiaiškinti prieš imantis bet kokių jam nepalankių veiksmų.
79. Įtariamo draudžiamo elgesio tyrimas turi būti pradedamas nedelsiant ir turėtų būti užbaigtas per pagrįstą laiką.

8 Duomenų apsauga

80. Asmens duomenys pagal šią politiką apdorojami laikantis principų ir taisyklių, nustatytų EIB grupei taikomuose reglamentuose⁵⁰ ir atitinkamose Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūno (EDAPP) parengtose nuomonėse.
81. Bet kuris susijęs asmuo turi teisę gauti, taisyti ir (tam tikromis aplinkybėmis) neleisti naudotis jo duomenimis, kreipdamasis į atitinkamą duomenų valdytoją⁵¹ arba į EIB ar EIF duomenų apsaugos pareigūnus. Be to, jis bet kada gali kreiptis į EDAPP⁵², jei nori patikrinti, ar buvo gerbiamos atitinkamomis nuostatomis suteiktos teisės. Bet koks šių teisių apribojimas grindžiamas vidaus taisyklėmis, priimtomis pagal taikytinus duomenų apsaugos teisės aktus⁵³.

⁵⁰ 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo su kartkartėmis padaromais pakeitimais ir papildymais.

⁵¹ Vykdydami atitinkamus tyrimus EIB ir EIF veikia kaip duomenų valdytojai. Su jais galima susisiekti šiuo adresu: investigations@eib.org

⁵² www.edps.europa.eu

⁵³ Reglamentas (ES) 2018/1725 25 straipsnis su kartkartėmis padaromais pakeitimais ir papildymais.

9 Perdavimai ir pagalba kitoms įstaigoms

A. Nacionalinės institucijos

82. Generalinio inspektoriaus tarnybos Tyrimų skyrius įtarimus dėl draudžiamo elgesio gali perduoti ES ir (arba) ne ES valstybių nacionalinėms valdžios institucijoms, kad jie būtų toliau tiriami ir (arba) vykdomas teisminis persekiojimas, ir teikti tolesnę paramą, jei jos būtų prašoma. Tačiau jei tyrimą atliko Europos prokuratūra ar OLAF, tyrimo medžiagą kompetentingoms institucijoms prireikus perduoda jos.
83. Jei nacionalinė institucija pradeda tyrimą dėl įtariamo draudžiamo elgesio, kuris gali būti susijęs ir su EIB grupės operacijomis ar veikla, Generalinio inspektoriaus tarnybos Tyrimų skyrius, pasikonsultavęs su atitinkamomis tarnybomis, bendradarbiauja su nacionalinėmis valdžios institucijomis ir teikia joms reikiamą pagalbą.
84. Jei tyrimą vykdo teisminės institucijos, teisėsaugos įstaigos, administracinės, teisinės ar mokesčių institucijos, Generalinio inspektoriaus tarnybos Tyrimų skyrius gali nuspręsti laukti šio tyrimo rezultatų ir prašyti tyrimo išvadų kopijos prieš imdamasis tolesnių veiksmų.

B. Tarptautinės organizacijos

85. Laikydamasis EIB grupės informacijos atskleidimo taisyklių ir procedūrų ir taikomų duomenų apsaugos taisyklių, Generalinio inspektoriaus tarnybos Tyrimų skyrius gali padėti ir perduoti savo išvadas ir (arba) susijusią informaciją kitų TFĮ tyrimų tarnyboms.
86. Taip pat Generalinio inspektoriaus tarnybos Tyrimų skyrius gali teikti pagalbą dėl įtariamo draudžiamo elgesio ir kitoms tarptautinėms organizacijoms bei tarnyboms.

10 Baigiamosios nuostatos

87. Generalinio inspektoriaus tarnybos Tyrimų skyrius parengs ir EIB valdymo komitetui ir EIF vykdomajam direktoriui pateiks susipažinti metinę kovos su sukčiavimu veiklos ataskaitą, kurioje bendrais bruožais aprašyta jo veikla praėjusiais metais ir iš tyrimų įgyta patirtis. EIB valdymo komitetas ir EIF vykdomasis direktorius šią ataskaitą pateiks susipažinti ir įgytai patirčiai aptarti atitinkamai EIB ar EIF direktorių valdybai. Metinė ataskaita skelbiama EIB svetainėje, atsižvelgiant į visus konfidencialumo apribojimus.
88. Ši politika turėtų būti reguliariai oficialiai peržiūrima. EIB grupė savo svetainėje turi laiškų dėžutę (infodesk@eib.org), į kurią galima siųsti komentarus.
89. Šios politikos pakeitimus gali patvirtinti Banko valdymo komitetas ir Fondo vykdomasis direktorius. Direktorių valdyboms bus pranešta apie bet kokius tokius pakeitimus.
90. Politika bus atnaujinama, jei:
 - a) bus pakeisti atitinkami ES teisės aktai;
 - b) bus pakeistos sutartys su tarptautinėmis finansų įstaigomis ir tarptautinė geroji patirtis;
 - c) bus pakeista pačios EIB grupės politika ir procedūros;

d) bus atlikti bet kokie kitokie pakeitimai, kuriuos EIB grupės valdymo organai laiko būtinais ir tinkamais.

91. EIB ir EIF direktorių valdybos patvirtino šią politiką atitinkamai 2021 m. liepos 22 d. ir 2021 m. liepos 21 d. Politika įsigalioja ją paskelbus EIB ir EIF interneto svetainėse.

EIB grupės kovos su sukčiavimu politika

Draudžiamo elgesio prevencijos ir atgrasymo nuo
jo politika Europos investicijų banko grupės veikloje

**Europos
investicijų
bankas**

Europos investicijų bankas
98-100, boulevard Konrad Adenauer
L-2950 Luxembourg
+352 4379-22000
www.eib.org – info@eib.org